

Checklista - Riskanalys vid förskrivning av hjälpmedel

Syftet med en riskanalys är att förskrivaren identifierar och värderar risker innan förskrivning av hjälpmedel.

Förskrivaren identifierar orsaker till riskerna och tar fram åtgärder som eliminerar eller minskar riskerna vid förskrivning av hjälpmedel.

Är riskerna inte acceptabla kan inte förskrivning göras.

För att skatta allvarlighetsgraden och sannolikheten kan en riskmatris användas. Den är ett hjälpmedel för att avgöra om risken ska analyseras vidare och vilka åtgärder som behövs.

Riskpoängen kan vara en vägledning i förskrivarens bedömning om hjälpmedlet kan förskrivas eller inte.

Förskrivarens ansvar är att eliminera/begränsa eventuella risker

- Kan riskerna elimineras eller begränsas?
- Är riskerna acceptabla efter riskeliminering kan förskrivning vara möjlig åtgärd.
- Kvarvarande risker ska vara funktionellt och medicinskt försvarbara.
- Patient och/eller närstående/personal ska informeras om de kvarvarande riskerna.
- Är riskerna inte acceptabla kan inte förskrivning göras.
- **Dokumentera riskanalysen i patientjournalen.**

Nedanstående riskmatris, tabell och förklaring till sannolikhet och allvarlighetsgrad är hämtat från: Handbok, Riskanalys och händelseanalys, Analysmetoder för att öka patientsäkerheten, Socialstyrelsen, 2015.

Riskmatris

- Multiplicera värdet för allvarlighetsgrad med värdet för sannolikhet för att se riskpoängen.
- Riskpoängen bestämmer riskens position i riskmatrisen. Allvarliga risker med hög riskpoäng samlas i övre vänstra hörnet.
- Riskpoängen är en hjälp att bedöma om risken är så allvarlig att analysen ska fortsätta med analys av bakomliggande orsak, åtgärdsförslag och metod för uppföljning.
- Alla risker med riskpoäng 8 eller mer ska analyseras vidare. Även om riskpoängen är låg ska det övervägas om det finns skäl att fortsätta analysen.

Riskmatris

		Allvarlighetsgrad			
		Katastrofal (4)	Betydande (3)	Måttlig (2)	Mindre (1)
Sannolikhet	Mycket stor (4)	16	12	8	4
	Stor (3)	12	9	6	3
	Liten (2)	8	6	4	2
	Mycket liten (1)	4	3	2	1

Exempel på skala för sannolikhet

Sannolikhet för inträffande	Förekomst
Mycket stor (4)	Kan inträffa dagligen
Stor (3)	Kan inträffa varje vecka
Liten (2)	Kan inträffa varje månad
Mycket liten (1)	Kan inträffa 1 gång/år eller mer sällan

Exempel på skala för allvarlighetsgrad

Allvarlighetsgrad	Exempel på konsekvenser
Katastrofal (4)	Dödsfall/själv mord Bestående stor funktionsnedsättning (sensorisk, motorisk, fysiologisk, intellektuell eller psykologisk)
Betydande (3)	Bestående måttlig funktionsnedsättning (sensorisk, motorisk, fysiologisk, intellektuell eller psykologisk)
Måttlig (2)	Övergående funktionsnedsättning (sensorisk, motorisk, fysiologisk, intellektuell eller psykologisk)
Mindre (1)	Obehag eller obetydlig skada